

DANICA.

Katolišk cerkven list.

Tečaj X.

V Ljubljani 12. svečana 1857.

List 7.

Resnica.

Nad jutra hribi zalo se dviguje
Prelepa zarja, dneva porodnica;
Blisнее krilo ima cveteče lica.
Življenja vir nam solnce oznanuje.

Že snežni velikan se razsvitluje;
Ošabno na sosedov gre kopice.
Na daljnih dolov majčkine gorice;
Kjer v megli gosti tamna noč kraljuje.

Povzdigni, človek nad svetá slabosti.
Se nad njegove zvite homatije.
In vidil solnce čiste boš resnice.

Odperte bojo ti zvižac tamnice
Spoznal nečimernosti sleparije
Osrečen boš, v kreposti in modrosti.
...n...n...

Iz Indije

Pred nekaj časom je šlo več nun iz Parskiga v misijon v. č. škofa g. Atanazija Zuberja v Indijo, ktere so v kratkim času že marsikaj doživele. Iz lista od ondot posnamemo naslednje:

Od jutrodeželskih Indijanov pišejo, da so spretni ljudje; ako se jim od kake reči da izgled ali mušter, ali se jim dobro dopove, vedó prav dobro posnemati. So tudi prav dobrovoljni, samo ko bi ne lagali in ne kradli. Kako britko je človeku, se piše dalje, ko je povsod od tih ljudi obdan in pomisli, da so še vsi brez sreče sv. vere! Skorej vsi se tega dobro zavedó, ali iz raznih vzrokov si ušesa masé pred njo. Tako p. je bil prišel neki prodajavec z razno robo tudi k našimu samostanu. Pokličejo me k vratom, ako bi hotla kaj kupiti. Ko možak ceno silovito presili, reče častita prednica smehljaje: „tretji del bi utegnila reč pač vredna biti“, in ga vpraša, če v Boga veruje. On: Kaj pa de, prav res verujem. Ona: Koliko je Bogov? On: En Bog, le en sam Bog. Ona: Ali prav res, le en sam Bog? On: Prav zares, le en sam Bog je. Ona: In kam pride človek po smerti? On: Ali v nebesa, ali pa v pekel. Ona: Kdo pride v nebesa, in kdo v pekel? On: Dobri v nebesa, hudobni v pekel. Ona: Kam boš pa ti prišel; hočeš tudi v nebesa iti? Tukaj je z britkim smehljanjem z glavo odmajal in z ramami zginil. Ona: Ali si kristjan? On: Nisim. Ona: Pa ko veruješ, od kod je to, da nisi kristjan? On: Zares, vse verujem in vse vém, vendar kristjan ne morem biti. Ona: Ali, moj Bog vender, zakaj pa ne? On: Vidite, ako bi bil kristjan, bi se ne smel nikoli lagati, imam pa ženo in otroke in jih moram prerediti, moram tedaj svojo kupčijo gnati, moram se torej lagati. — Ali ne mora človeka tukaj serce boleti? Tako vtepeni so v to misel, da se mora lagati, da se rajši zveličanja tvegajo, kakor da bi laž opustili! To se je godilo na popotvanji v mestu Kalkuti. Od Kalkute dalje do Rancegunge so se peljale po železnici, ker do tega mesta je že narejena. Po Gangesu

se peljati, bi bile mogle predolgo parobroda čakati. Od imenovaniga mesta dalje pa so jih vozili černaki na posebne voze, kakor je tam navada, in na tem popotvanji so mogli silo silo veliko nevarnosti prestati; med drugim tudi, keje dosti divjih zver. Enkrat po noči je priderla dereča zver, mende je bil tiger, ker družih enacih ondot okoli ni, in šakali niso toliki, tudi se jih ne bojé. Skočijo pa vsi črni vozniki na en kup in začno tako strašno vpiti, da divja zver zbeži. Tudi kače so včasih prišle čez cesto, kterih so se pa divjaki vselej z velikimi skoki ognili. Terpljenja so neizrečene, ktere so mogle te sirote v vročini, po slabih potih itd. prestati. Enkrat so jih bili vsi vozniki zapustili, ko so se bili utrudili in ni bilo družih na postajah v zamenjo, kakor je bila pogodba. Primerilo se je, da je bilo po pol pomorance na dan njih živež. — Od njih delavnosti v Patni, kamor so 2. listopada po silnih trudih, skerbéh in težavah prišle, pripoveduje naznanovavka, da za svoj pravi namen, to je, za otenje ubogih neverskih otrok, so zamogle do tistihmal (25. listop.) le malo storiti. V penzionatu in v sirotišnici je sicer že več ovčie pridobljenih za dobrega Pastirja. Zlasti je pri njih bolj odraščena rejenka, ktera se je z velikim zatajevanjem spreobrnila k sv. veri. Njen oče, nejevoljin zavoljo tega, je poslal po njo, ona pa je v cerkev bežala in se je za oltar skrila. Prednica sama ni vedila, kaj bi počela; noben človek ni mogel deklice pregovoriti, da bi to dobrotno hišo zapustila, kjer je sv. vero prejela. Vselej so mogli prazni domú iti, kteri so po-njo prihajali. Zavoljo tega je tako rekoč zaveržena od svojih, njen oče noče nič več od nje slišati. Ona pa zato ni kar čisto nič žalostna, temuč se hoče vredno skazati, da bi bila enkrat tudi v našo duhovno občino sprejeta. Enake dogodbe so zares vesele, pa le redke. Desiravno je bilo nekaj sester že poprej ondi v misijonu, vendar veliko dosihmal še niso mogle opraviti, ker niso imele ne denara, ne stanovanja. Ako namreč hočejo otročice za keršanstvo zrediti, jih morajo od njih staršev odkupiti, in potlej morajo posebej, ločeni od družih, zrejati bili. — O ko bi bil denar, kako kmalo bi jez sedela med kupam takih černih, umazanih, sterganih otrok, po kakoršnih si že nad polovico svojiga življenja hrepenim, pravi naznanovavka. In kako zaslužljiv bi bil enak dar za dajavca! (Častite ljubljanske gospé ursulinarice so v dopisnim pogovoru z imenovanimi misijonskimi ubožnimi sestrami, ki so pod ravno tako ubožnim škofom v. č. g. Zuberjem v Indii, zakaj tudi on na svojim poslednjim popotvanji po Evropi ni tečene in stanovitne pomoči za svoj misijon našel. Ako bi tedaj kdo hotel za ta silo potrebni misijon kak dar dati, bi ga lahko pri gospéh nunnah oddal, od kodar bi zanesljivo prišel na svoje mesto. Vred.) Upanje vsiga indijanskiga misijona je pri otrocih pravi pismo nadalje: misijonarji sami so upanje zgubili, da bi se dalo z odraslenimi Indijani kaj dosti spreobrnjenja doseči, in se zlasti za mladost posebno pečajo. — Ko naznanovavka omeni silo hude nadloge, ktere terpe v pomanjkanji,

vročini, slabim in tesnim stanovanji itd., reče dalje: Kaj nam hoče pa vender primanjkovati; imamo dobrotljiviga Boga v naj svetejšim zakramentu, pod eno streho med seboj, in naš kor je primeren prostorček v stranski steni naj bližji velikega altolja, tako de sicer na altar mé vidimo, ljudstvo v ladih cerkev pa nas ne more viditi. Naša hiša je prečudna zmešnjava, brez stene, brez vrat in veže, in je iz samih oken do tla, in iz zidanih vmesnih stebrov. Te okna so ob enim vrata, in ako hoče človek iti v drugo izbo, ali kamor si bodi, gre pri takim oknu ven in pri drugim noter. Vsaka soba ima k manjšimu 6 tacih oken za sapo, de skozi vleče, in nobene cele stene, in pri celi hiši ni nobenih vrat. Tudi se hoče že podirati, ker je bil les preslab in je odznotraj že skorej izvotljen od belih miš. Vedno nas strašijo, de bo nas podsulo. Od znotranje hišne naprave danes nočem pisati, sicer bi utegnili misliti, de je naše življenje tako revno, kakor naša naprava. Sej, vsem demo se k mizi, in ne vemo, s kolikim terpljenjem je mogla uboga sestra kuharica kuhati, ker ni imela skorej nič priprave in potrebniga orodja. Tudi imamo rade vse snažno in pospravljeno, uboge sestre pa nimajo nič potrebne priprave k temu, itd. Dosihmal je vreme še zmiraj prav lepo, vroče, de ne moremo solnčnih žarkov prenašati, le jutra in večeri so hladni. Ko smo 2. listop. tukaj prišle, je bilo vreme kakor pri nas poleti; zdaj je kakor v začetku lepe jeseni, vse polno vertnic in družih cvetlic, in polno sadja, kakoršno v ta letni čas zadene, zakaj sadja celo leto ne zmanjka; vsaki čas ima svoje sadje, nisim pa dosihmal še našla tolike presladkosti nad njim, kakor jo narovoslovje večkrat popisuje. (K. sl.)

Pogled nazaj na Laško

in popotvanje v sveti Rim.

(Dalje.)

27. roznika smo prav za prav opravili romarsko pobožnost. Po opravljeni spovedi se namreč obišče 7 za to odločenih cerkev, s katerim obiskovanjem so sklenjeni zakladi velikih odpustkov. Za to obiskovanje so posebne bukvice sv. Filipa Nerejskiga, ktere je ta svetnik spisal, ki je neki skoz več let vsak dan, ali prav za prav vsako noč, te cerkve obiskoval in une molitve molil, ktere smo tudi mi opravljali. Za zadobljenje odpustkov odmenjene cerkve so: Sv. Petra, sv. Pavla, sv. Boštjana, sv. Janeza v Lateranu, sv. Križa, sv. Lorenca, in Marije Device Sneznice. Cerkev sv. Pavla je nekako uro deleč od šen-peterske. Ta veličanski tempel je bil že 1854 od papeža Pija IX. posvečen, ko so bili škofje celiga sveta pričujoči zavoljo razglasenja neomadežniga spočetja Marije prečiste Device. Imena vsih tih škofov, nadškofov in kardinalov so v neki stranski kapeli z zlatimi čerkami v vedin spomin zrezane. Bil je namreč l. 1823 pogorel in se je mogel vnovič zidati. Pri tolikim veličanstvu, kakor je ta Božja hiša, se ni čuditi, de njeno zidanje tako dolgo terpi. Človek ostermi, ko zagleda presilno prostornost s peterimi velikimi ladijami in velškanskimi alabasternimi stebri, in pri toliki velikosti tako natančnost pri nar drobnejših delih. Imenitne so pod stropam na okrog tudi prave podobe vsih dosedanjih papežev, ki se posebno slovesno podajajo, pa tudi niso še vse dokončane. Pol ure od tod pri 3 studencih (tre fontane) je bil sv. Pavel ob glavo djan in ravno na mestu sedanje cerkve ga je bila pobožna rimska matrona Lucina pokopala. Polovica njegovih svetinj je tukaj, druga polovica pa v cerkvi sv. Petra. — Iz cerkve sv. Boštjana se gre na strani blizo velikih vrat v katakombe ali podzemeljske pokopališa prvih kristjanov, ki se imenujejo kalikstinske. Imajo v tih pokopališih še posebne mesta svoje posebne imena od svetnikov in svetnic, kjer so počivali, nismo pa v njih nič svetinj vidili, ker se vunkaj jemljejo kadar se jih kaj najde. Podzemeljske hodiša po katakombah so se mi zlo podobne zdele rudniškim prerovam, samo prostori

so se mi dosti večji in lepši vredeni zdeli, kot n. pr. v idrijskim rudniku. Prehodili smo le malo oddelkov, smo vidili tudi stranske hodiša in smo se po drugim hodu vernili nazaj do stopnic v cerkev. Prišli smo bili ravno o pravi čas, ker ob drugih letnih časih te katakombe mende niso odperete. V cerkvi sv. Križa smo molili 7 spokornih psalmov, v cerkvi Marije Sneznice pa rožehkranc in lavretanske litanije. Še le proti dvem popoldne smo bili prišli iz tega romanja nazaj v naše stanovanje „all' Anima“. Popoldne tega dneva sim bil šel z gosp. Gerbl-nam, ki je čakal v Rimu na svoj odhod v misijon v Afriko, k mniham sv. Trojice, katerih namen je bil v začetku, sužnje odkupovati, zdaj pa imata obojna samostana v Rimu duhovno pastirstvo. O. Andrej, ki je bil pred 2 letama z g. Oliveri-em v Ljubljani, je bil še zmiram zlo bolehen viditi; O. Rafael pa, ki je bil ravno tako naslednje leto pri nas, je bil v drugim samostanu v Terracini. Od gosp. Olivieri-a so pripovedovali, de je šel zopet v Egipt, novih nesrečnih otrok odkupovat. De bi z manjšimi stroški opravil, je bil šel zopet sam — brez kakiga trinitarca, kakor poprej. Nasledik tega popotvanja je že od drugod znan, in mislimo, de častitljivi starček je že spet na poti v zemljo Faraonov — težko će ne, ali pa v kratkim bode. — Vidil sim ta dan tudi kraj, kateri se vselej priča, de je bilo vsak čas nevaležnih ljudi na svetu, mesto namreč, kjer je bil glasovitni Rimljan Cezar potuhnjen umorjen. Ta Cezar je bil namreč mož, ki je bil svoji domovini in posameznim ljudem veliko dobriga storil. Zakleli so se pa neki potuhnezi zoper njega, in ko je menil, de je od svojih prijatlov obdan, potegnejo hudodelniki meče, ga morit. Hoče se braniti in po meču seže. Ko pa ugleda med morivci nečloveka, kteriga je bil on za svojiga sina sprejel, se mu nezmerno milo stori, meč mu iz roke pade. „Tudi ti moj sin? — tudi ti?“ zakliče, se v staršinsko haljo zavije in pade pod bodali potuhnjenih nesramnežev! — Večna sramota tudi nam, ako svojimu Zveličarju na enako vižo povračujemo. — Imenitno se mi je še pa mesto zdelo, kjer je bil sv. Alojzi od kuge napadeniga človeka na ulicah pobral, ga v bolnišnico nesel, in si s tem boleznin nakopal, za ktero je bil tudi umerl. (D. sl.)

Pisanje

visokocastitiga O. Salezja Volčiča, velikiga definitorja v Rimu, do visokocastitiga O. Kalista, frančiškanskiga prednika v Ljubljani.

(Konec.)

II. Zdaj pa še nekaj od praznika sv. 3. Kraljev. Znano je, de se praznik razglasenja Gospodoviga v Rimu naj slovesniši obhaja v cerkvi za razširjanje sv. vere ali v propagandi; vsako leto namreč se ta slovesnost po listih razglasuje. Torej le nekoliko od tega.

Propaganda obhaja ta dan in skoz osmino svoj poglavitni praznik. To je namreč dan, ob katerim je luč evangelija, luč sv. vere nejevernikom zasvetila, in ravno namen tega velikiga od papeža Gregorja XV. in Urbana VIII. začetiga sobivališa je ta, de se v njem mladenči naj daljših neverskih narodov kersansko odreja, v katoliške duhovne posvečujejo, potem pa se nazaj v njih domačije pošiljajo, de sveti evangeli Jezusa Kristusa oznanujejo in kraljestvo Božje na zemlji razširjajo.

Sv. 3. Kraljev dan pridejo vsi v Rimu bivajoči katoliški škofje in duhovni raznih jutrodeželskih obredov v cerkev za razširjanje sv. vere ali v propagando, kjer sleherni po svojim obredu Bogu naj svetej; dar daruje. S tem skorej ves dopoldan prejde. Veliko slovesno sv. mašo pa, pri kateri sim bil tudi jest pričujoč, ima škof latinskiga obreda. Vsi rejenci iz propagande so bili pričujoči. Pogled teh mnogih mladenčev iz vsih podnebnih pasov zemlje, ki so v edini pravi veri zbrani, pač res lepo pričuje vesoljnost katoliške cerkve, in v človeku, ki to premišluje, prav

posebne čutila obuduje. Tukaj se namreč vidijo bele, ru-jave, bolj in manj črne, višnjevkaste, rumenorujavkaste, svitlorumene, kupratorudeče obličja itd. Ob vsih dneh v osmini je bil ob 3. popoldne v propagandi slovesen zbor njenih prednikov, rejencov in njih učencikov, pa tudi veliko povabljenih visokih gostov in cerkvenih častnikov, kjer so mladenči po nekterih opravljenih primernih molitvah zapo-redama imeli kratke, praznik zadevajoče govore, vsak v svojem maternim jeziku.

Druga slovesnost razglašanja Gospodoviga, ki se tudi skoz vso osmino obhaja, pa bolj v nekaki podobi ljudskih misijonov, je bila v cerkvi sv. Andreja „della Valle“. Ta od petrinarjev oskerbovana cerkev se šteje med lepši cerkve rimskiga mesta, je prav veličansko v novim zlogu zidana, z lepimi presnimi malarijami, in ima naj lepši kuplo za šen-petersko cerkevjo. Imenuje se S. Andrea „della Valle“ v razloček od družih, v čast sv. Andreja aposteljuna zidanih cerkev, katerih je v Rimu še devet.

Zdaj naj pa razložim red in različnost cerkvenih opravil, ktere se v god razglašanja Gospodoviga in vsak dan skoz osmino opravljajo.

Predvečer ob 3. popoldne je bila voda ss. 3. Kraljev slovesno blagoslovljena. Vsak dan o pol šestih je sv. maša z blagoslovom in laška pridiga. Ob 9. velika maša po la-tinski šegi, ktero so vselej duhovni kakiga reda z asisten-cijo vred opravljali, takole: V torik, 6. pros. teatinarji, v sredo minoriti, v četertik frančiškanarji, v petik kapucinarji, v saboto dominikarji, v nedeljo pavlinarji, v ponedeljik trini-tarji, v torik pasijonisti.

Ob 10. je bila vsak dan slovesna sv. maša, ki jo je opravljal kateri nelatinskih katoliških obredov po naslednjim redu: V torik armenski, v sredo sirski, v četertik kaldel-ski, v petik maroniški, v saboto armenski duhoven, v ne-deljo greško-melhiški, v ponedeljik greški zedinjeni škof, v torik armenski škof.

Ob 11. popoldne vsak dan pridiga v katerim ptujih je-zikov, in sicer: torik v nemškem, sredo v angleškem, čet-tertik v francoskim, petik v angleškem, saboto v franco-skim, nedeljo v nemškem, ponedeljik v španjolskim, torik v angleškem jeziku.

Ob 3. popoldne vsak dan spodbudno branje v laškem jeziku; ob 3^{1/2} roženkranc z molitvami, prazniku primér-nimi; potem laška pridiga, na to izpostavljenje Narsvetej-šiga in blagoslov, kteriga je dajal vsak dan kateri za to naprošenih kardinalov.

Ob 5^{1/4} popoldne je v cerkvi duhovno branje. Zunaj cerkve po bližnjih tergh pa so tako imenovani Sveglia-rini (budivnice, vabivnice), za ktere je bil odmenjen korar s tremi duhovni. V Rimu je namreč navada, ako se v kaki cerkvi duhovne vaje obhajajo, de se ljudstvo vselej k njim povabi. Imenovani 4 duhovni namreč, cerkveno oblečeni, so šli po odločenih ulicah in tergh, vsaki drugod, pred njimi pa nekaj cerkvenih služabnikov s križem, in so med potjo naglas molili litanije ali pa druge molitve. Sleherni je na primernim prostoru, pri kaki cerkvi, ali Marijni po-dobi, imel kratko pridigo pred križem, kteriga je cerkvenik z njim nosil in tam postavil, ter je ljudstvo, ki se je zbi-ralo, k slovesnostim naslednjiga dneva vabil.

Ob 5^{3/4} popoldne je bil roženkranc z drugimi primer-nimi molitvami. Potlej laška pridiga. Poslednjič blagoslov s sv. Rešnjim telesam.

Ob vsaki uri so bili pripravljeni spovedniki, deliti za-krament sv. pokore v razločnih jezikih. Skupno obhajilo je bilo v nedeljo 11. pros. zjutraj ob 7^{1/2}. Pa tudi sicer se je vsak dan obhajalo, ako je kdo želel.

Vsak dan so na poprejšnje povabilo prihajali rejenci mnozih rimskih kolegij ali sobivališ in semeniš k popoldan-skim poglavitnim opravilam, vsak dan drugo semeniš; po-slednji dan pa so prišli ob enim generali ali veliki pred-niki redov in pa fajmoštri rimskiga mesta.

K sklepu pobožnosti 18. pros. se je podoba Jezusa iz jaslje očitno kuševati dajala. Njih Svetost papež Pij IX. so za to opravilo 100 dni odpustkov dodelili tistim, kateri podobo božičniga Jezuska pobožno kušnejo.

V zadobljenje popolnoma odpustka se je tirjalo zraven spovedi in sv. Obhajila tudi obiskanje pet cerkvenih opravil, katerih koli si bodi. Nepopolnoma odpustki so se delili za obiskanje sleherniga posamezniga sv. opravila. Ljudstva je veliko prihajalo, zlasti k laškim pridigam, kakoršne so bile po 3krat na dan kakor je iz poprejšnjiga razvidno. Cerkev s. Andrea della Valle ni dosti nad ¹/₄ ure od samostana, kjer jest stanujem, torej sim jo zamogel večkrat v tednu obiskati, in sim vselej veliko ljudstva najdel v nji. Veliko dobriga se je tedaj zgodilo po milosti Božji.

De je bila cerkev za tako slovesnost primerno ozali-sana, se že tako vé. Zlasti lepo se je podala predočitava razglašanja v velikim altarji.

Ogled po Slovenskim.

Iz Ljubljane. Dans vemo povedati veselo novico, de bomo v prihodnje imeli v naši škofiji nov sopraznik Ma-tere Božje in sicer ravno v Marijnim mescu, 24. velikiga travna, v čast Marije Device imenovane „Marija pom-a-guj“ ali „Pomoč kristjanov“ (Auxilium christiano-rum). Že se natiskuje za to sv. maša in duhovske molitve. Tudi se ravna o tem, de bi se „šmarnična pobožnost“ po vsi škofiji, kjer jo bodo imeli, po enakim redu obhajali. V delu so tudi nove slovenske bukve za šmarnično pobož-nost. Ko bo vse vravnano, bomo vedili od tega kaj več povedati. — Tudi imamo lepo delo kersanskiga usmiljenja naznaniti. Poslednji zbor ljubljanske hranilnice, kteriga so tudi visokorodni poglavar s svojo pričujočnostjo počastili, je ljubljansko ubožnico v šent-jakopski fari, ki je bila hra-nilnična lastina, mestu daroval in sicer s pristavkam, de bi se pri sprejemanji ubogih zlasti na onemogle posle ozir imel.

S Turjaka. Pretečeni pondeljik se je v Ponikvah v Dobropoljski fari pri blagoslovljevanji novih fužin zopet nesreča ponovila, kakoršna se pogosto pri streljanji primeri. Streljavcam se je bil namreč ves smodnik vnel, je nekaj poslopja raznesel in bilo je njih več hudo poškodovanih; enimu je mende oko osmodilo in roko odtergalo, drugim je obleka na njih gorela in so se močno osmodili in poškodo-vali, itd. Naj bo tudi to svariven zgled, de naj bi se s smodnikom vselej varno ravnalo.

Iz Gorice. Komaj se je glas našiga vikšiga pastirja do mejnadškofije razlegel, in že se sliši od vsih strani od znamenitih podpisov, kar pomeni, de naše častito duhovstvo — čast mu in hvala — dobro razume svojo nalogo in de vé ceniti sveti namen preč. voditelja naših zadev. Kar nas pa posebno z radostjo napolnuje, je to, de je ta klic v po-trebi celó meje prederl in tudi zunaj njih na zlahtne in rahle serca zadel. Semeniško vodstvo v Ljubljani je blagovolilo to slavno početje z lepimi doneski, in kar več zda, s svojo veljavo podpreti, za česar se mu Goriča-nje lepo in serčno zahvalimo. Pozni rodovi bojo v svojih duhovnih spomin teh blagodušnih dobrotnikov blagoslovili in po svetih nekervavih darovih bo njih dušam usmiljenje dohajalo.

V terčaski škofiji. Zakonska sodnija je takole so-stavljena: Predsednik: Preč. g. Mih. Verne, stolni prošt; predsednikov namestnik: Preč. g. Jož. D' Andri, korar in vodja škofijske pisarnice; svetovavci preč. gg. korarji: Dr. Jož. Šneider, dr. Juri Dobrila, Jož. Kovačič in Mih. Fleišer; svetovavski namestnik: preč. g. Ant. Skapin, škofijski kanceler; tajnik: čast. g. Mart. Križman, mestni kaplan in kancelist v škof. pisarnici; zagovornik: čast. g. Kandler, doktor pravice in municipalni svetovavec.

Razgled po kersanskim svetu.

Družba sv. Severina na Duuaji ne bo napra-vila le samo v Jeruzalem, ampak tudi v Rim popotvanje

za prihodnjo veliko noč. Kdor hoče k tim romarjem pristopiti, se mora najpoznejši do 6. sušca pri odboru imenovaniga društva oglasiti in 200 gold. srebra vložiti (Ballgasse št. 930). — Iz Rima pišejo, de sv. Oče sardinskemu kralju Viktorju Emanuelu z veliko reznostjo prigovarjajo, de naj preganjanju sv. cerkve v svojim kraljestvu že enkrat konec stori. Iz Turina pa se sliši, de se bodo verske in deželske zmešnjave zanesljivo jele poravnovati. — V Rimu je kardinal Reisch sprejet med ude perviga zbora za razširjanje sv. vere. — De se bo v Osnabrück-u zopet škofijstvo napravilo, je dognano, samo na poterjenje sv. Očeta se še čaka. — Iz Liona pišejo, de bo nekdanji minister in predsednik poslaniške zbornice, Saucet, v kratkim v duhovsk red stopil. Od leta 1848, zlasti odkar se je delj časa v Rimu mudil, se je njegov duh v pobožnosti močno zobrazil, smert njegove žene pa mu je navdala sklep, svoje dni v kakim klostru doživeti. — Francosko. V petik, 30. pros., je bil grozovitni morivec Verger ob glavo djan. Kar je zanesljivo sleherniga verniga kristjana skerbelo, se je na vse zadnje vender na dobro obrnilo, ta silni grozovitnež je na zadnje spokorno serce razodeval. Še poslednjo nedeljo, ko so ga v cerkev k sv. maši pustili, je tako vdeloval in nad pridigarjem vpil, de so ga mogli iz cerkve peljati. Še ko so mu smert naznanili, ni hotel nič od pokore slišati, in je rekel, de nima nič na vesti, ter se vedno zoperstavil jetniškemu duhovnu, ki ga je opominjal, de ima že le malo časa, se k Bogu obrniti. Iz ječe so ga mogli s silo izleči, kričal je strašno raztogoten: „Ne smem, nočem umreti! — le če me na kose raztergajo, me zamo-rejo ven spraviti“. — Še le ko so ga v kamro obsojenih pripeljali, se je jelo njegovo razdraženje polegati. Ko je poslednjič vidil, de se začena pripravljajo, ga ob glavo djati, mu je vse omahnilo. Pri ti priložnosti jetniški duhoven svoje opominjevanje in molitev obnovi. Bog ga je uslišal, njega in gotovo njih veliko, ki so za tega nesrečniga tolovaja molili. Verger je namreč kar neprevidama spremenil svoje govorjenje in svoje obnašanje. Pred vsimi pričujočimi je pričal, de želi kakor kristjan umreti, de svoje hudodelstvo obžaluje, de vse ali v svojih pridigah ali v pismih zapopadene zmote prekliča, in de svojo smert kakor spravno daritev sprejme. Potem je prosil pričujočiga jetniškiga duhovna (g. Hugon-a), de naj ga spovē, se umakne z njim v kot stanice, poklekne, se spovē in prejme odvezo z znanjem naj globokejšiga in naj odkritoserčnišiga obžalovanja ali grevinge. Potem so se mu molile molitve umirajočih, na ktere je sam odgovarjal. Na to ga peljejo na moriša, za eno roko duhoven, za drugo rabelj. Po vsi poti je neprenehama razodeval obžalovanje nad strašnim hudodelstvom in je zaterdoval, de se resnično kesā. Večkrat je zaklical, kolikor nar bolj je pri svoji oslabiljeni moči zamogel: „Živi naš Gospod Jezus Kristus! Živi Bog ljubezni! O ti Jagnje Božje, ki grehe sveta odjemlješ, usmili se!“ Ko na moriša pridejo, je pokleknil, ter je duhovna prosil, de naj njegove duhovne viksi namesto njega za odpušanje prosi. Potem je molil za svojce, za Francosko, za sveto cerkev, za ves svet in poslednjič za cesarja. Poslednjič dvakrat priserčno kušne britko martro, objame svojiga spovednika in se voljan rabelju zroči. Zjutraj ob 8. je bil ob glavo djan. — Bog neizmerno usmiljeni, sprejmi milostljivo njegovo pozno pokoro, kakor je sprejel razbojnikovo na križu! — Naj k ti dogodbi še nekaj pristavimo. „Volksfr.“ piše, de en sam časnik v Parizu je tajil Verger-ovo spreobrnjenje, in „Univers“ ga zato zavrača in zaverne. On pravi med drugim: „Od tiste ure, ko je on svoje hudodelstvo doprinesel, se je neprenehama zanj molilo, ne le v Parizu in na Francoskim, ampak povsod, kamor je segel glas tega hudodelstva. Zamogli bi naštevati duhovskih družb, ki so v

ta namen 9dnevne pobožnosti opravljali, in klosterskih občin, kjer so vsak dan po jutranji molitvi še 1 očenaš pristavili za grešnika, tako so ga namreč imenovali. Kar mi naznanimo“, pravi Univers „dalje, nam je povedal in pričal človek, ki je Verger-a vidil in mu je v pomoč bil od njegoviga zbujenja (poslednji dan) do njegoviga obglavljenja. Na poti k morišu je Verger ss. imeni Jezus in Marija klical. Ko so mu lasē in rob pri srajci odstrigali, se je stresel in je obledel, viditi je bilo, de je bila serditost premagana, in rekel je, de se noče nič več zoperstaviti. Bilo je viditi nad njim naglo spremenjenje. Čez majhno časa se vzdigne in reče: „Moji gospodje, žal mi je, de sim se vam tako serdito zoperstavil; natora se je prezgodnjimu koncu zoperstavila. Od tega trenutka ne poslušam nič več družiga, kakor le svojo dušo, le ž njo hočem imeti opraviti in temu-le častitljivimu duhovnu se popolnoma zaupam. Zaslišite me, ktere sim pohujšal: vse prekličem, kar sim govoril; pri svojim čistim umu razodenem, de hočem kakor kristjan, kakor katoličan umreti, kolikor je to še v moji moči. Prosim Boga in ljudi za odpušanje za preostudno hudodelstvo, ki sim ga doprinesel itd.“ — Pristavimo še zastran morivcoviga dušniga stanū, de je bil po zdravniški presodbi sicer prenapetih možgan, vender pa ne tako, de bi se mu njegovo hudodelstvo ne moglo prištevati. — Semenise patrijarha Valerga v Jeruzalemu šteje zdaj 26 bogoslovcev, zmed kterih je eden že v duhovna posvečen. —

Duhorske zadeve.

V ljubljanski škofii. 22. t. m. je umrl v kapucinarskim samostanu v Škofji Loki O. Rajmund Valenčak, ud ravno tega reda. R. I. P.! — Dobrovska fara je g. Jož. Nahtigalu, črnogoškemu kuratu podeljena. Črnoverska duhovna oskerbnija je tedaj izpraznjena, in prošnje za njo se 6 tednov od 6. t. m. začeni v škofijski pisarnici oddajajo. —

V goriski nadškofii. G. Anton Kumar, dosed. kaplan in učitelj v Topoljonu, pride za kateheta v Gradisce. — Gosp. Ant. Malnič, kaplan v Volčah, je imenovan fajmošter v Podberdu. — 1. t. m. je umrl v Gorici gosp. Štef. Podgornik, učitelj gluhomutcev, še le 27 let star, potem ko je komaj 4 mesece mašnik bil. R. I. P.! —

V terzaški škofii so naslednje duhovnije razpisane, za ktere se je čas oglasiti do 18. t. m.: Fara Servola (Skeden), zavetnik je terzaški mestni magistrat; — fara Dolenjavas v Istrii, zavetnik Marenfels; — Repni tabor, vnovič napravljena fara na Krasu. — škofijska: — podfara Katinara, cesarska; g. Lor. Maliverh, ondotni lokalist, se je zavoljo bolehnosti v pokoj podal z odločeno polno pokojnino.

V lavantinski škofii. 6. grudna pr. l. je umrl č. g. Andrej Urek, dekan in fajmošter v Škalah; za farniga namestnika je postavljen ondotni prvi kaplan, gosp. Karl Simandl. — 9. t. m. je umrl č. g. Jožef Rohremeister, penzionirani Klobasniški fajmošter, v Klobasnici na Koroškem. — Fara Grebirje (Markt Griffer) na Koroškem je podeljena g. Janezu Huter-ju, namestniku katehetu v realnih šolah v Celju. Fara Kostrivnica je podeljena g. Francišku Wohu, lokalistu na gornji Ponkvi. — Fara Djekšo (Diex na Koroškem) je podeljena g. Jurju Ilgo-tu, fajmoštru v Knežjim (Grafenbach na Koroškem). — Prestavljeni so gg. kaplani: Jožef Jeraj iz Šmarja za namestniga kateheta realnih šol v Celje; Franc Petan iz Černiga (Schwarzenbach na Koroškem) v Šmarje; Michael Krofič iz Grebinja v Črno; Michael Baumkircher iz Pilštanja v Olimje, in Henrik Križan iz Olimja v Pilštanj. —

Današnjemu listu je pridjana 4. pola razlaganja zakonskih postav.